

בנין

ע"ה/ס"ה תשס"ה

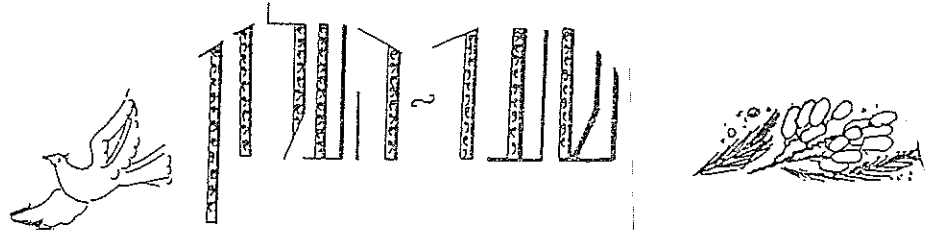
את -רות... אליהו מייטוס

את באת משדמות רחוקות וקלויות
כלך-זיו קמה, וקראת לי אליך, -
שבלי - הזהב בשערך קלועות,
לבשרך, ריח בר, אש תמוז לרגליך....

את - רות, ואני - קרובך גואלך,
את באת אל שדי, באת בשרב-צהרים:
על שובך יוני אז הגו אל צלך,
צלמך נערי אז חזו על המים...

את- רות לי, את רות נכריה וקרובה,
יובל מתרונן בלהטי צהרים,
עדנה לא פיללתי ממך לי נבעה,
נמסכה בדמי, השתכר כמיין.

לגִּיא, הַכְרַמְלָה! שֵׁם שְׁלוֹם מְסַבֵּב אֲהֵלִים וְשָׁלוֹ,
שֵׁם בְּרוּכֵי אֱלֹהִים שְׁאֵנִים מִפֶּתַח בְּנוֹיָהֶם יִתְעַרְוּ,
נִבִּיטוּ אֶת-חֵילָם כִּי-יָנוּב, שְׁלוֹמֶת עַמָּלָם יִחְזִיזוּ,
וְלָשֵׁם – כָּל-רִגְשׁוֹתַי יָנְהוּ וְשִׁעְפֵּי יִנְהָרוּ.

שורות אלו מתוך שירו של ח.נ. ביאליק "בשדה" מתארות תמונה אידילית של שקט ושלווה, שפע וברכה בצל הכרמל. בחרנו לצטט אותן לכבוד חג ה-65 להקמת ניר עציון שעל הר הכרמל.

"היינו רוצים!" תאמרו, כמנהגנו למנות חסרונות ולמתוח ביקורת כדבר יום ביומו. צריכים היינו הזדמנות להגיד, שכן! יש לנו במה להתגאות, כי רבים הישיגינו ויש ברכה בעמלנו.

אנו יושבים על רכס הכרמל ולמרגלותינו עמק וים. בתינו מרווחים ופרנסתנו מצויה. אנו חיים בשלום זה עם זה, גם אם לא תמיד מסכימים בינינו. אנו אוהבים את יישובנו ובעינינו הוא המקום היפה בעולם.

"האדם אינו אלא תבנית נוף מולדתו" קבע שאול טשרניחובסקי ואנחנו - אנשי ההר. לעיתים נושבות אצלנו רוחות עזות ומטלטלות, לעיתים סופת אש מאיימת לבלוע אותנו והשמש חורצת קמטים בעורנו. יש, שהימים בהירים ומאירים ויש שעננים מתקדרים והאור מועם. איננו מושלמים ובלי ספק יש לנו פגמים הדורשים תיקון. לצערנו, לא הצלחנו לעשות זאת לבד ולדאבון לב, החל מהחודשים האחרונים ההחלטה על גורלנו אינה רק בידינו.

יום חגנו היווה הזדמנות להרים על נס דווקא את הדרך הארוכה והמוצלחת, שעשתה ניר עציון ב-65 שנותיה, מאז שמעטים בלבד האמינו שהישוב ישרוד. למרות היותו ישוב דתי בודד, ללא גב של תנועה מיישבת, ללא עזרה מאיש, נעמד הישוב על רגליו והתבסס, עלה ופרח.

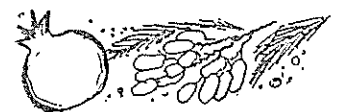
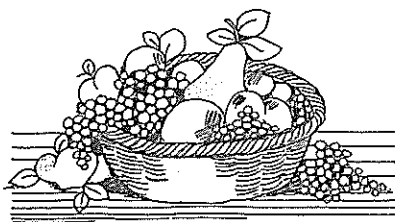
צריכים היינו לחזות בהתרוממות הרוח של מסיבת יום העצמאות, לחוש את ההתרגשות והשמחה כדי לשוב ולחוש גאוות יחידה. מותר להסיר לרגע את הספקנות והציניות ולהודות בפנה מלא: אנחנו אוהבים אותך ניר עציון!

במעמד הר סיני, שאנו מציינים בחג השבועות נכתב "ויחן שם ישראל נגד ההר" (יתרו י"ט) ואומר רש"י: "כאיש אחד בלב אחד, אבל שאר החניות בתרעומות ובמחלוקת". נאחל שנדע גם אנו להתעלות מעל המחלוקות, להתלכד כאיש אחד ולנוע ביחד לקראת עתיד משגשג ומוצלח לכולנו.

חג שמח,

נירה ופסי

"מערכת "בניר"

קבלת התורה – בין הישיבה לשדות בית לחם

הרב רונן לוביץ

כאשר למדתי בצעירותי בישיבה חרדית זכיתי לשמוע דרשות רבות לקראת חג השבועות, וכולן ללא יוצא מן הכלל עסקו בלימוד התורה. חג שבועות היווה הזדמנות מצוינת להדגיש את החשיבות של העמל והיגיעה בלימוד, את הערך של התמדה והתרכזות ואת המעלה של יצירת חידושי תורה. מבחינת רבני הישיבה בה למדתי חג השבועות היה היום בו קיבל עם ישראל טקסט מקודש ללימוד ותו לא.

בזמן שבית המקדש היה קיים חג שבועות היה בראש ובראשונה חג הקציר וחג הביכורים. אלה הן הגדרות החג שמופיעות בתורה, בעוד שהשם חג מתן תורה איננו מוזכר בה כידוע, ומקורו בדברי חז"ל. עיקרו של החג בימי קדם היה בהבאת קרבן שתי הלחם והחלה בבית המקדש, ובכך שהוא פתח את התקופה של הבאת הביכורים. עם החורבן נוגה ונעלמה משמעותם של הקציר והביכורים, והזיהוי שבועות עם "זמן מתן תורתנו" נותר כמעצב הבלעדי של אופי החג ותכניו.

אינני יכול להלין על כך שהישיבות אינן מדגישות את הקציר והביכורים, שכן היבטים אלה של חג שבועות אינם קיימים כיום. אולם טענתי היא שהדגשת לימוד התורה תוך הדחקת הנושא של קיום התורה מהווה החמצה של העיקר. ספר התורה שקיבלנו במעמד הר סיני איננו רק ספר לימוד, אלא הוא גם ואף בעיקר ספר הוראות לביצוע.

מתן או קבלה

השאלה שעומדת כאן על הפרק היא מה משמעותו של חג מתן תורה? כדי לענות על כך ברצוני להזכיר שאלה ידועה שמרבים להזכיר בספרות הדרוש והחסידות, והיא: מדוע חג שבועות נקרא "זמן מתן תורתנו" ולא זמן קבלת תורתנו, מדוע משתמשים בביטוי "חג מתן תורה" ולא אומרים "חג קבלת התורה"?

האדמו"ר הראשון מגור, רבי יצחק מאיר היה עונה על כך שמתן תורה היה אירוע חד-פעמי שהתרחש לפני 3028 שנים, ואילו קבלת התורה היא פעולה שצריכים כל דור וכל אדם לבצע בכל עת מחדש. רבי מנחם מנדל מקוצק נהג להוסיף על כך שיש הבדל בין מתן תורה לקבלתה, שכן התורה ניתנה באופן שווה לכל עם ישראל, אולם קבלתה איננה שווה אצל כולם, כל אחד מישראל מקבל את התורה לפי ערכו ולפי השגותיו.

שתי אמירות אלה נשמעות כמו וורטים חסידיים, אולם דומני שיש בהם עומק, שעליו ניתן לבנות נדבך עקרוני, רעיוני ומעשי. נראה לאור דברים אלה שביום בו עמד עם ישראל בסיני אכן התבצעה רק נתינה של התורה, אך עדיין לא היתה קבלה שלה. אמנם נכון עם ישראל הכריז: "נעשה ונשמע", אולם קבלת התורה אין משמעה קריאת הכרזות, היא אינה מתבטאת באמירות רוויות פאתוס, אף אם יש בהן התחייבויות לעתיד דוגמת "נעשה ונשמע", והיא אף לא מתבטאת בשמיעת עשרת הדברות ובראיית התגלות ה' על הר סיני. קבלת התורה מתבטאת ביישום תכניה ומצוותיה בחיי המעשה. יישום זה לא יכול היה להתבצע באותו יום ו' בסיוון. היישום בחיי המעשה הוא תהליך שהולך ונמשך מיני אז ועד ימות המשיח. אין שום שלב בו שניתן לסמן אותו ולומר שבו התקבלה התורה. במדבר סיני יכול היה עם ישראל לקבל את תורת הכשרות, אך לא יכול היה לקבל את תורת המצוות התלויות בארץ. עם הכניסה לארץ הם קיבלו את תורת החקלאות, אך הם לא יכלו לקבל את תורת הטכנולוגיה המתקדמת.

תהליך הקבלה של התורה והטמעתה בחיים דורש מעם ישראל לפעול בכל תחומי החיים. זוהי המשמעות העמוקה של הוורט החסידי לפי קבלת התורה מוטלת על כל דור מחדש. כל דור מתמודד עם אתגרים חדשים הדורשים החלה מחדשת של תורת ישראל. מכן נובעת הרחבה לרעיון של הרב מקוצק, שכן קבלת התורה איננה שווה אצל כל אדם, יש אדם המקבל וחדיר אותה לעולם המחשבים, ויש מי שמודרך על ידה בעולם הכלכלה והכספים, יש שהיא משמשת לו כגורם מכוון בסוגיות של תקשורת, ויש שהיא תעניק לו השראה בבעיות אתיקה ורפואה.

סייון

מהותה של תורת ישראל שהיא יורדת לכל הרבדים של חיי המעשה. כשעלה משה למרום לקבל תורה, מספרים חז"ל, באו מלאכי השרת וטענו שהתורה היא שמיימית ורוחנית מכדי שיהיו בני האדם ראויים לקבלה, שנאמר: "תנה הודך על השמים". הקב"ה הטיל על משה לענות לטענתם של המלאכים, ומשה השיב להם טענה ניצחת.

כך דרשו חכמים:

"בשעה שעלה משה למרום אמרו מלאכי השרת לפני הקדוש ברוך הוא: ריבוננו של עולם, חמודה גנוזה שגנוזה לך תשע מאות ושבעים וארבעה דורות קודם שנברא העולם, אתה מבקש ליתנה לבשר ודם? שעליו נאמר (תהלים ח): מה אנוש כי תזכרנו ובן אדם כי תפקדנו, אלא תנה הודך על השמים! - אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה: החזיר להן תשובה!...

אמר לפניו: רבוננו של עולם, תורה שאתה נותן לי מה כתיב בה - אנכי ה' אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים. אמר להן: למצרים ירדתם, לפרעה השתעבדתם, תורה למה תהא לכם?

שוב מה כתיב בה - לא יהיה לך אלהים אחרים, בין הגויים אתם שרויין שעובדין עבודה זרה?

שוב מה כתיב בה - זכור את יום השבת לקדשו כלום אתם עושים מלאכה שאתם צריכין שבות?

שוב מה כתיב בה - לא תשא, משא ומתן יש ביניכם?

שוב מה כתיב בה - כבד את אביך ואת אמך אב ואם יש לכם?

שוב מה כתיב בה לא תרצח לא תנאף לא תגנב, קנאה יש ביניכם, יצר הרע יש ביניכם?

מיד הודו לו להקדוש ברוך הוא, שנאמר (תהלים ח) ה' אדנינו מה אדיר שמך על כל הארץ" (שבת פח-פט, שוח"ט ה).

תשובתו הניצחת והנצחית של משה קובעת: אתם, המלאכים, סבורים שבני האדם אינם ראויים לקבל את התורה!? אדרבא, התורה נועדה דווקא לקרוצי חומר, היא מיועדת אך ורק למי שחיים בעולם החולין, ומקיימים אותה ביום-יום בחיים הגשמיים.

סיפור חסידי מספר על אברך תלמיד חכם שבא לפני רבו בעצבות וברוח נכאים כאשר ראה שאין ידו משגת לכלכל את בני ביתו, ועליו לצאת מבין כותלי בית המדרש ולתור אחר פרנסה. האברך התלונן שבכך הוא מתנתק מהתורה ומהקב"ה. אמר לו רבו: אדרבא, הרי לפיכך הרבה לנו הקב"ה תורה ומצוות, כדי שבכל מקום שבו תהיה, ייקרו בדרכך מצוות רבות אין מספר. הקב"ה הרבה לישראל מצוות רבות שבתוככי בית המדרש היית מנוע מלקיימן, ודווקא בעולם החולין תוכל לקיים אותן.

תיאוריה או מעשה

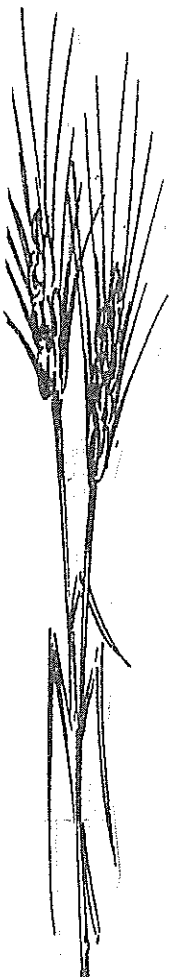
הסיפור בו פתחתי מעולם הישיבה החרדית בה גדלתי משקף החמצה גדולה שנעשית על-ידי מי שמבקשים לכלוא את התורה בתוככי בית המדרש. אמנם חז"ל לימדונו כי "מיום שחרב בית המקדש אין לו להקדוש ברוך הוא בעולמו אלא ארבע אמות של הלכה בלבד" (בבלי, ברכות דף ח עמוד א), אולם אין מדובר כאן במצב אידיאלי. ההצטמצמות אל בין כותלי בית המדרש היא תוצאה של חורבן. המושג "הלכה" במובנו הנורמאלי איננו לימוד הלכה, אלא ביצוע ויישום שלה. בת הקול שיוצאת מהר סיני מכרזת ודורשת מאתן לעסוק בכל תחום עיסוק, ולקחת אל אותו תחום את ההכונה ההלכתית. אם נמשך ידינו מיישום התורה בכל מרחבי החיים, יהיה לנו קשה להמשיך להתווכח עם המלאכים שידרשו אותה בחזרה.

בנקודה זו טמון, לדעתי, אחד ההיבטים היפים של מגילת רות, היבט שקושר את המגילה בקשר מעניין לזיהוי של חג שבועות כחג מתן תורה. הסברים רבים ניתנו, כידוע, לקריאת המגילה בשבועות: קורותיה מתרחשים בימי קציר חיטים, היא מביאה את ייחוסו של דוד המלך שלפי המסורת נולד וגפטר בשבועות, הגיור של רות מקביל למעמד הר סיני, ערך החסד משמש בו מוטיב מרכזי כמו גם בתורה ועוד. דומני שיש גם עניין נוסף המתקשר לדברינו לעיל: אין שום ספר שמתאר בתיאור כה חי ואותנטי יישום של חיי תורה באורחות החיים השגוריים.

מגילת רות אינה מתאפיינת בעיסוק בעניינים לאומיים או נבואיים, ולא בדברי חכמה ומשל, אלא בתיאור חי ומרגש כיצד בועז קוצר, ובתוך כך מקיים לקט שכחה ופאה, כיצד הנערים אמונים על מתנות עניים, והעניים אכן באים ומלקטים. כיצד בועז מטמיע ערכים של חסד בחיי היום-יום, גאולת שדה וייבום הם חלק מהוויית החיים, ובהם דנים הזקנים היושבים בשער. ההיבט של מתן תורה מתחבר למגילת רות בכך שהיא מעניקה לנו תמונה פסטוראלית של חיי יום-יום של קהילה יהודית שהתורה ומצוותיה משולבים בנתיבי חייהם וההלכות שזורות בכל ההליכות.

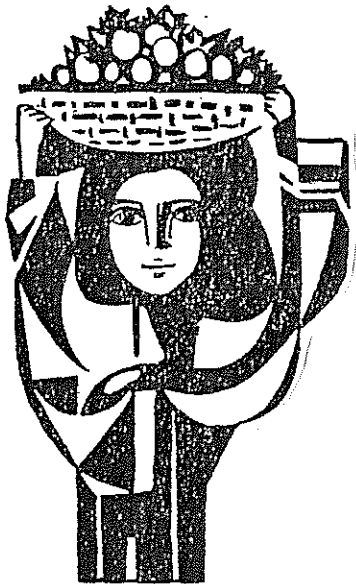

סינון

היישום בחיי המעשה של גיבורי המגילה מהווה דגם לקיום האידיאלי של חיי תורה שניתנה ביום ו' בסיוון. הדגם הזה רלבנטי לא רק לשדה החקלאות אלא גם לעולם הבנקאי, התעשייתי, הטכנולוגי, התקשורתי, האמנותי, הצבאי, הרפואי וכל שאר ההוא וההיא. היציאה אל כל מרחבי העשייה היא שממשיכה את קבלת התורה של כל דור ודור, וכל אדם ואדם. המשמעות האמיתית של קבלת התורה שאיננה נגמרת היא בתהליך האין-סופי של הטמעת התורה בחיי המעשה של כל זמן וכל מקום. זו המשמעות הפשוטה של כינוי התורה כתורת חיים, תורה שחיה בכל מקום בו חיים יהודים, ופועלת בכל מקום בו הם פועלים.

הדברים מתוארים בנינוחות ובשלווה בשירו היפה של יצחק שלו "רות":

חג שבועות תעשה לך

אין מטיף ומוכיח בשער
אין זועק מעוצמת מכאוביו
רק האיש מברך - ה' עמכם!
ועונים - יברך ה'!
ומלקטים אחר הקוצרים
וטובלים את הפת
וצובטים הקלי----

אין כהן להכות בכיור
וגביא - להכות בלשון,
כי ישר כל העם העובד,
לא תדר שנת אכר בלילות - -

ורח קציר,
ובשמת השדמה...
יושבים הזקנים
וגואל הגואל.
אלוה - נותן הריון, השכנות - קוראות שם לילוד.

וכמו איש לא ענה עוד בארץ
ואיש לא שפך דמי אחיו
וקין אחאב ואיוב - לא היו מעולם
וכמו נח התנ"ך הגדול
מעמל נביאיו ומלכיו
ואל שדה הלחמי כמו ירד לראות
איך יקצרון, ואיך - - -

בעז מוליד את עובד
ועובד - את ישי
וישי את דוד.....

חג העשבות - חג הביכורים

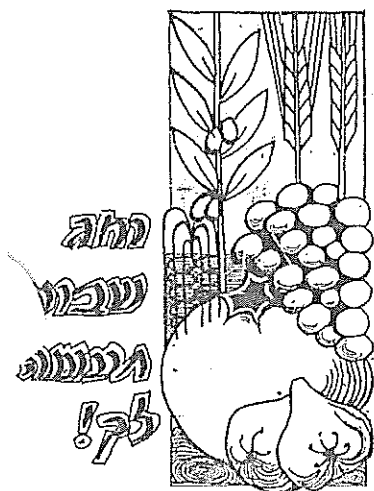

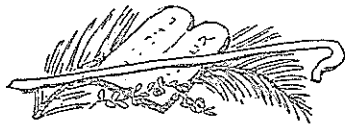
חג שבועות שחל במוצאי שבת - תזכורות הלכתיות

מאת הרב רונן

1. יש להדליק נר נשמה בזמן הדלקת הנרות של ערב שבת, כדי שניתן יהיה להדליק ממנו את הנרות של יום-טוב ונר של הבדלה במוצאי שבת. כמו כן כדאי לוודא שיש בבית נר נשמה נוסף לשם הדלקתו בליל שבועות כנהוג.
2. אסור לבצע פעולות הכנה משבת ליום טוב, ולכן אין להכין מאכלים ולערוך את השולחן בשבת לצורך סעודת ליל שבועות.
3. במהלך יום השבת אין לעשות הכנות לקראת יום טוב. רצוי להוציא מהמקפיא את כל המאכלים הדרושים לסעודת יום טוב, כבר מערב שבת. מי ששכח ולא הוציא, ואם יוציא את המאכלים של סעודת הערב רק בליל יום טוב לא יוכל לאכול בשעה סבירה, יכול להוציא אותם גם במהלך השבת. במקרה כזה יש להוציא מספיק זמן מבעוד יום כדי שהמאכלים יהיו ראויים לאכילה (אף שהם קרים) עוד לפני צאת השבת.
5. מותר לפנות את השולחן לאחר סעודת שבת, וכן לטפל בכלי האוכל בשבת רק כאשר הדבר דרוש כדי שהבית יהיה נקי ומסודר בהמשך יום השבת, אך אין להדיח כלים בשבת לצורך ליל שבועות.
6. יש להשתדל לאכול סעודה שלישית בשבת בשעה מוקדמת (רצוי לפני שעה תשיעית, שהיא שעה 16:00 בערך), כדי שיהיה אפשר לאכול סעודת ליל חג לתאבון.
7. כ-10 דקות לפני צאת השבת, כלומר משעה 20:10 ואילך אפשר לומר "ברוך המבדיל בין קודש לקודש", ואחר להתחיל בהכנות לסעודת החג.
8. בקידוש של ליל שבועות (מוצ"ש) אומרים ברכת הבדלה, וחותרים אותה במילים: "ברוך אתה ה' המבדיל בין קודש לקודש". סדר הקידוש הוא: יקנה"ז, כלומר: יין, קידוש, נר, הבדלה, זמן, וביתר פירוט: בורא פרי הגפן, מקדש ישראל והזמנים, בורא מאורי האש, המבדיל בין קודש לקודש, שהחיינו. אין מברכים על הבשמים במוצאי שבת זו.

את חג שבועות
הרב רונן

זמני תפילות ושיעורים

בשבועות השנייה

הדלקת נרות בליל שבועות משעה 20:20 ואילך
תפילת ערבית של יו"ט בשעה 20:20

תיקון ליל שבועות

22:40 - האחרות של רות: על המהפכנות הנשית במגילת רות
הרב רונן לוביץ

23:40 - כפייה או רצייה: אם 'נעשה ונשמע', למה כפייה?
הרב גבריאל חזות, מייסד מידה טובה לחקר ההגיון היהודי ומחבר שיטה מחודשת להוראת משנה ותלמוד בעידן המחשב

00:45 סיפורי סבא: המנהג והדין
יהודה רוזנברג

1:45 - ישיבה בארץ ישראל מול מצוות חשובות אחרות
הרב רונן

2:45 - טיש חסידי: שירה, כיבוד קל ודברי תורה קלים
עם הרב גבריאל, יהודה והרב רונן

04:45 - קריאת מגילת רות ותפילת ותיקין
05:38 - הנץ החמה

יום טוב

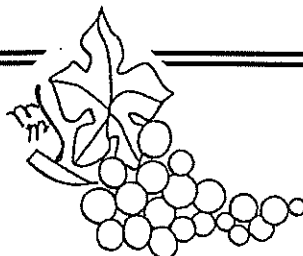
08:30 - תפילת שחרית

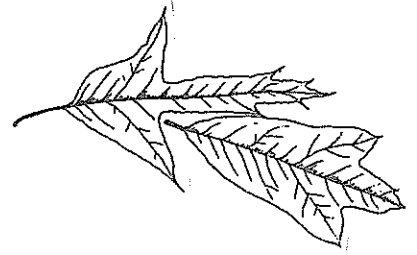
13:15 - תפילת מנחה

18:00 שיעור מאת הרב גבריאל חזות בבית הכנסת בנושא:
האם כדאי לחיות בדורנו לאור עמדות חכמי התלמוד?

18:50 - תפילת מנחה (מניין שני)

20:20 - צאת החג.

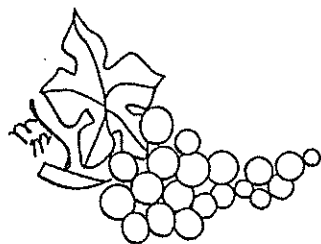

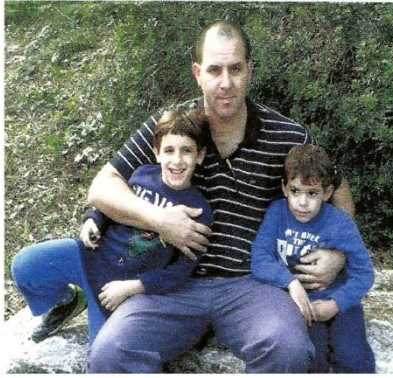

לזיכרון

- י"א טבת תשמ"ה	יוסף נפתלי הירש ז"ל
- כ"א טבת תש"ן	הלל למפל ז"ל
- כ"א טבת תשנ"ב	אברהם רוטפלד ז"ל
- ט"ו טבת תשנ"ד	שמעון רוזנברג ז"ל
- ו' טבת תשנ"ט	בלומה רוט ז"ל
- ז' טבת תשס"ו	יוסף אליהו רוט ז"ל
- כ"ו טבת תשס"ז	אסתר רסל ז"ל
- כ"ח טבת תשס"ח	שולמית זמיר ז"ל
- כ"ח טבת תשס"ח	יהודה בן סירא ז"ל
- י"ב טבת תשע"ב	יעקב שיפמן ז"ל
- כ' שבט תשל"ט	שרה בלחסן ז"ל
- ח' שבט תשנ"א	שלום זוהר ז"ל
- י"ג שבט תשנ"ח	שרה מנדלבאום ז"ל
- י"ג שבט תשנ"ח	חיים פאוסטו ונציאן ז"ל
- י"ד בשבט תשס"ח	אלי וינקלר ז"ל
- כ"ג שבט תשע"ג	אביגדור וול ז"ל

הרשות נתונה

למרות הקושי והמורכבות שנושאת בחובה היתמות, הפסיכולוג שלמה מגריל מבקש להוסיף נקודת מבט אופטימית. "הכול צפוי והרשות נתונה", הוא אומר. "בכל מצב נתון, בכל נסיבות חיינו הרשות נתונה. יש מי שחווית האובדן תהפוך עבורו לנכות לכל החיים ויש מי שייקח אחרת את מה שאירע לו. המציאות החדשה אומנם סגרה כל מיני דרכים, אבל היא פתחה נתיבים חדשים. ומה שמאפשר לילד שחווה אובדן לצמוח תלוי בו ובסיבתו, במי שהיה שם לתמוך בו. ככל שהיה יותר צעיר ורך, מובן שהמשקל הסגולי של מי שיתמוך בו יהיה גדול יותר."

אפשר לצפות מראש מי יתמודד עם האובדן טוב יותר?
"לעולם אי אפשר לנבא מי יתאושש טוב ומי פחות, לא בנקודת הזמן שלאחר האסון וגם לא מאוחר יותר. מרכיבים חברתיים וכלכליים, סטאטוס חברתי והישגים נראים לעין שנרכשים שנים לאחר האובדן אינם מעידים בהכרח על כל התמונה. לפעמים למרות כל ההצלחה החיצונית, יכולה להיות פגיעה משמעותית באיכות החיים, אם האדם לא בא במגע עם החלקים הפגועים וזה יכול לפרוץ החוצה בהתנהגויות שלכאורה אינן קשורות לאובדן. אבל יש גם מקרים אחרים שבהם יתומים מטפלים בכאב, או בוחרים להיות חיים מלאים, לנצל את הזמן היטב ולחיות חוויות עמוקות עם הילדים. במקרים האלה הם לוקחים את הכאב והאובדן והופכים אותם לדבר מלא חיים". ■

יש לו קשרים נהדרים עם אמו ועם כל אחיו, אבל לדבריו אביו החורג מעולם לא היווה עבורו דמות אב. "כל פעם שכעסתי על האבא החורג מיד הייתי חושב איך אבא שלי בטח היה מכיל אותי והייתי אומר לעצמי: 'תן לגל הזה לעבור מעליך, כי אבא שלך בטוח היה עושה את הדברים אחרת'. בדיעבד אני חושב שזה הרחיק אותי מהאבא החורג שלי, כי שידרתי לו כל הזמן שהוא לא רלוונטי".

למרות שלמד בישיבה התיכונית בבית אל ולפני הצבא למד שנה וחצי בישיבת "שבי חברון", לקראת סוף השרות, ממש כמו אביו, הוא החליט לעזוב את העולם הדתי. בניגוד אליו, אין לו כל כוונה לחזור. כיום הוא מתגורר עם אשתו ושני ילדיו, בן השש ובת הארבע, בקיבוץ עין גדי.

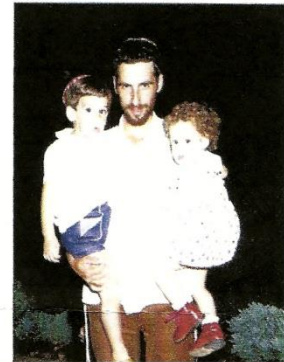
איך אבא שלך היה מקבל את המעבר החד הזה?

"אני חושב שיש קו שמאוד מחבר בין הדרך שלי לדרך של אבא שלי, רק שאותו פגשה מלחמת יום כיפור וגרמה לו לעשות 'פניית פרסה'. אני בדקתי את האמיתות שעליהן גדלתי ולא השתכנעתי. אני חושב שגם אבא שלי היה כזה שבודק דברים בכוחות עצמו ולא הולך עם הזרם. מכל מה ששמעתי עליו, אני חושב שבטח קודם כול היה חושב לו שאהיה אדם טוב שהארץ חשובה לו, ולכן אני לא חושב שהוא היה מרגיש שבגדתי בעולם הערכים שלו".

גם הוא מעיד על עצמו שחווית השכול משפיעה על חוויית ההורות שלו. "אני משתדל לנצל את הזמן עם הילדים, להיות שם איתם, לשחק איתם על השטיח, ליצור זמן איכות ולהשקיע במשפחה יותר מאשר בעבודה, כי לך תדע מה יילד יום. אני גם משקיע בכל נושא המורשת. אני מספר להם על אבא שלי ואנחנו הולכים לבקר הרבה את סבא וסבתא שלי, ההורים שלו. שני דודים של אשתי נפלו במלחמת ששת הימים וחווית השכול לא זרה לה. אז אנחנו עולים עם הילדים לבית העלמין ואני אומר להם לשים אבן ופרחים ומסביר להם מה זה אומר".

ילד נשל אבא

גם אחרי שבגרו והפכו להורים בעצמם, היתמות אינה נעלמת. שנים ארוכות לאחר שאיבדו את אביהם, מוסיפים יתומי צה"ל לתהות על טיב הקשר שהיה להם עם אבא, מדמיינים איך היו נראים חייהם לו היה חי, מגדלים את ילדיהם בצלו של האובדן ובעיקר מוסיפים להתגעגע / חגית ששר

"תן לגל לעבור"

אורן רו, כיום בן 37, התייתם בשנת 1982 בזמן מלחמת לבנון הראשונה. למרות שכבר היה בן שש כשאביו גדי נהרג, אין לו שום זיכרון ילדות. "אני לא זוכר את כיתה א' ואני מניח שיש לזה קשר לאבא שלי. אין לי גם זיכרונות ממנו. הזיכרונות מתערבבים עם אלבומי התמונות ודברים שסיפרו לי עליו".

הוא נולד וגדל עד גיל שמונה בקיבוץ שדה אליהו. אביו, שהיה בן לניצולי שואה, גדל בניר עציון ובהיותו בצבא החל לחזור בשאלה. טראומת מלחמת יום כיפור השיבה אותו לעולם הדתי. "הוא הפך לאיש חינוך אידיאליסטי וחדור אמונה", מספר רו. הוא הותיר אחריו שלושה ילדים ואישה בהיריון. אורן אינו זוכר שהודיעו לו שאבא נהרג וגם לא את נישואיה של אמו שנתיים לאחר מכן. מיד לאחר נישואי אמו, עברה כל המשפחה לכוכב השחור. מנישואיה השניים של אמו יש לו עוד חמישה אחים.

אורן רו הוא נכדם של רחל וזאב רייסמן, בנו של בן המשק גדי רו הי"ד שנפל במלחמת לבנון הראשונה.

פורסם במוסף "נשים", מקור ראשון, ה' באייר תשע"ה (24.4.2015)

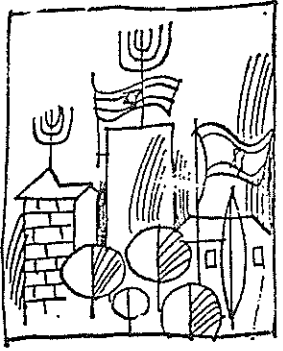

לזיכרון

שלוש דב בירנבאום ז"ל	- ו' באדר ב' תשי"א
מנחם יעקב ז"ל	- כ"ו באדר תשי"ג
מניה טאוב ז"ל	- ה' באדר ב' תשמ"ו
מאיר קולמן ז"ל	- י"א באדר תשמ"ח
יוסף לוי ז"ל	- א' באדר תש"ן
חיים זוהר ז"ל	- כ"ב באדר א' תשנ"ז
איטה (אולגה) גולדשטיין ז"ל	- ט"ו באדר תשנ"ח
ישראל בן ארי ז"ל	- ט"ו באדר תשנ"ח
יונה בן סירא ז"ל	- ב' באדר א' תשס"ה
משה לוי ז"ל	- כ"ז אדר א' תשס"ח
יהודית רייך ז"ל	- כ"ו אדר תשע"ג
נחום בן סירא ז"ל	- כ' אדר א' תשע"ד
שרה שיפמן ז"ל	- י"ט אדר ב' תשע"ד
יצחק כספי ז"ל	- י' בניסן תשט"ז
אברהם וייס ז"ל	- י"ט בניסן תשכ"ה
שלמה דובדבן ז"ל	- כ"ז בניסן תשל"ה
ישי שטיינר ז"ל	- כ"ט בניסן תשמ"ב
דבורה פלבניק ז"ל	- כ"ב בניסן תשמ"ה
ברוך פריפלדר ז"ל	- כ"ב בניסן תשנ"ג
חיה פנינה ברוק ז"ל	- ו' בניסן תשנ"ז
זהבה שוורץ ז"ל	- ט"ו בניסן תשנ"ז
צבי שוורץ ז"ל	- ו' בניסן תש"ס
מיכאל טאליאקוצו ז"ל	- י"א בניסן תשע"א
חנה הילף ז"ל	- כ"ו בניסן תשע"ב
אהובה שהם ז"ל	- כ"ח ניסן תשע"ד

ברכה ליום העצמאות – 65 לניר עציון

יורם מאור

ערב טוב וחג שמח

ביום העצמאות ה-67 לישראל וביום הולדתה ה-65 של ניר עציון.

אינני בן משק ניר עציון ומכורתי במשק אחר, אך מרבית שנותיי עברו עלי כאן. כאשר הגעתי לפה, ועודי צעיר בשנים, היו חברי המשק הוותיקים בשיא אונם: בניהול ענפים ובתפקידים ציבוריים. כבן להורים שייסדו את משואות יצחק בגוש עציון, הכרתי את ההיסטוריה של ניר עציון והתוודעתי לחבלי הלידה הקשים של המקום. דווקא משום כך, חשתי הערכה רבה לאותם ותיקים, שבנו והנהיגו את ניר עציון במשך שנות דור.

זכיתי ליטול חלק בשלב בו העבירו החברים הוותיקים את ניהול המשק וענפיו לידי הצעירים, אף שכוחם עוד היה במותניהם. לא קדמו לכך מאבקי דורות או חיפושי כבוד, והעברת המושכות לדור הצעיר נעשתה מתוך אמונה שכך ראוי ונכון. גם אנו, החברים הצעירים, הבנו את גודל האחריות שהוטלה עלינו ואת חובתנו להמשיך, לחזק ולפתח את ניר עציון.

המצב החברתי האיתן והכבוד ההדדי החזיק אותנו גם בימים קשים. קיבלנו בהבנה וללא טרזניה כשנדרש ממנו להוריד את רמת החיים עת נקלענו לקשיים כלכליים. ידענו לתמוך זה בזה ברגעי צער ובימי שמחה.

עברו השנים ולצערנו, דור הוותיקים הולך ומתמעט וגם אנו, בני הדור השני, איננו צעירים עוד. ניר עציון, שהופקדה בידינו, מבוססת ומצבנו הכלכלי איתן. אני מקווה, שבדומה לכך, ישתפר ויתחזק גם מצבנו החברתי.

בימים אלה ניצבים בפנינו אתגרים חשובים: אנו נמצאים בתהליך של שיוך בתים ושיוך פירות נכסים, שיעניקו לנו ביטחון כלכלי. אתגר חשוב לא פחות הוא קליטת חברים חדשים שיהיו חלק מהקהילה, אך במעמד של חבר בעצמאות כלכלית.

הצלחת תהליכים אלה, תאפשר לתושבים החיים עמנו לתקוע יתד ולבנות את ביתם הקבוע בניר עציון.

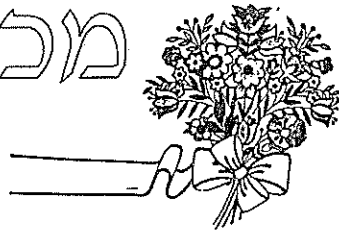
אני מקווה כי נשכיל להמשיך ולקיים ישוב מבוסס כלכלית ביחד עם קהילה רב דורית המשלבת ותיקים וחדשים, אשר יפעלו ביחד למען עתידו של המקום הנפלא בו אנו חיים.

רק אם נוכל להניח את המחלוקות בצד, להתגבר על יריבויות ולחפש את המשותף בינינו, נוכל להצמיח את ניר עציון ברוח של התחדשות ובאווירה טובה.

הבה נעשה זאת יחדיו!

ברכות מכל הלב!

למרים ושמעון וייצמן
להולדת הכדה

איילת

בת לפורת ונרייה פופר
נינה לפנינה ובנימין בר-חן ז"ל

להדר ודביר מאור
לפסי ויורם מאור
להולדת הבן - נכד

זיו

נין ליהודית ויהושע רייך ז"ל

לדוד ולג'יין ברמן
להולדת הנין

אליה

נכד לדני וחני ברמן

לדינה וישי קדר
להולדת הנכד

בן לבועז ואלינור קדר

לליאת ולמשה מתן-אורן
לעפרה וכתריאל מתן

להולדת הבת- הנכדה

אמילי

נינה לאהובה ויוסף שהם ז"ל

לדניאלה ואלעד גלזר
להולדת הבן

מתן

שירבו שמחות במעוננו!

לאביב בנישו

עם גיוסו לצה"ל
בהצלחה!

לך בשלום ותחזור לשלום!

@@@@@

לדליה בן סירא ורות כהן

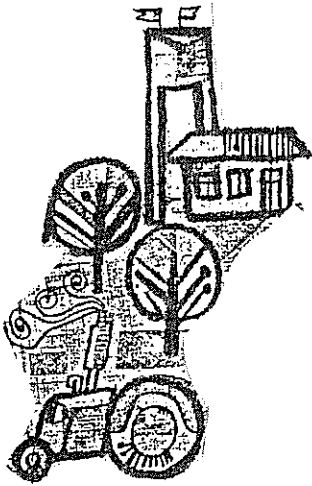
שסיימו את השרות הלאומי
ברכות הצלחה!

"דיינו" לשנת ה-65 לביר עציון – שיר מתוך מסיבת יום העצמאות

פסי מאור

אילו גרנו בישראל, אך לא על רכס הכרמל – דינו
אילו גרנו על גבע רם, ולא ראינו את הים – דינו.
אילו ראינו ים פתוח, ולא היה משב של רוח – דינו
אילו נשבו בהר רוחות, אך לא היו צבעי פריחות – דינו.

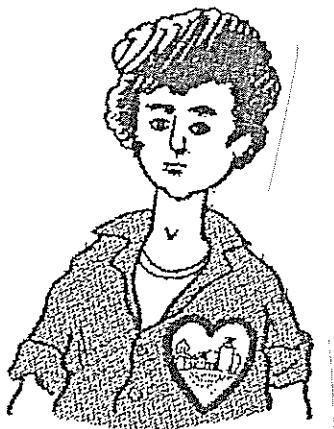
די דינו, די דינו, די דינו, דינו דינו...

אילו היו פריחות יפות, ולא חווינו גם שריפות – דינו
אילו היו שריפות ממש, ולא נבנה מלון חדש – דינו.
אילו מלון היו פותחים, ולא שהו בו כלל אורחים – דינו
אילו באו האורחים, אך לא מול לול עם אפרוחים – דינו.

די דינו, די דינו, די דינו, דינו דינו...

אילו היו פרות ברפת, ולא גידלו להן אספסת – דינו
אילו בננות ואספסת, ולא היה היכל בית כנסת – דינו.
אילו בבית כנסת נישאה תפילה, אך לא הייתה פה קהילה – דינו
אילו הייתה קהילה בכיף, אך אליה איש לא הצטרף – דינו.

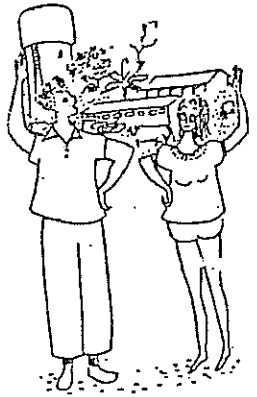
די דינו, די דינו, די דינו, דינו דינו...

אילו קלטנו תושבים, אך לא היו הם חביבים – דינו
אילו היו הם נחמדים, אך לא נולדו פה ילדים – דינו.
אילו הילדים הביאו נחת, אבל ריקה היא הצלחת – דינו
אילו אכלנו אוכל דל, ולא שניצל חם מהמפעל – דינו.

די דינו, די דינו, די דינו, דינו דינו...

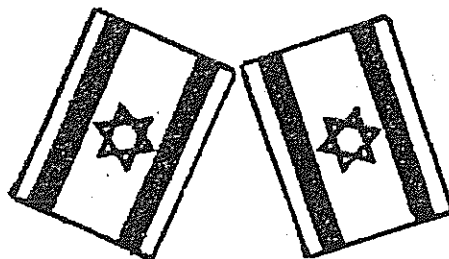
אילו ייצור הטונה הצלית, אך המפעל לא היה מרוויח - דיינו
אילו הרווחיות הייתה גדלה, אך לא נהנתה הקהילה - דיינו.
אילו הוקצה לה סכום נדיב, אך לחברים יש רק תקציב - דיינו
אילו התקציב היה בסיס, ולא חולקו רווחים לכיס... - דיינו.

די דיינו, די דיינו, די דיינו, דיינו דיינו...

הקראה: על אחת כמה וכמה טובה כפולה ומכופלת למקום (ניר עציון) עלינו:

אנחנו גרים על הכרמל הרם
מול נוף מקסים של הר וים.
מתבשמים מן הפריחות
נהנים מאוויר צלול וממשב רוחות.
מתגברים על שריפות, שהשתוללו על ההר
ויש לנו גם מלון מפואר.
בלולים החדשים תרנגולות מקרקרות
וב"ניר בכרמל", שפע חלב נותנות הפרות.
הבנות מבשילות וטוב טעמן
ושדותינו מוריקים בגוון רענן.
מפעל "אוכל ביתי" מכין אוכל טעים וטרי
והיה, זה מזמן, לענף עיקרי.
קהילה רב דורית על שמריה לא שוקטת
ובשנים האחרונות משפחות צעירות שוב קולטת.
ילדים על הדשא ותינוקות בעגלה
מרחיבים את הלב ושמחתנו גדלה.
בימי חול, שבתות וחגים העדה מתכנסת
אל בית המדרש והיכל בית הכנסת.
הרווחים נאים והפרנסה הגונה -
...אז איך זה שיש לנו גם, ועדה ממונה?

מדורת ל"ג בעומר

רות בן ארי

בשבוע שעבר חגגנו את ל"ג בעומר, ערב מאוד נעים עם תוכן ואווירה טובה, שחברים ותושבים השקיעו בו מזמנם וממרצם. כמובן, שכמיטב המסורת הייתה מדורה מושקעת גדולה וחמה, ואיך אפשר בלי אוכל, והרבה?

אני כותבת כי אני רוצה להגיד תודה גדולה לכל העוסקים במלאכה (לא אמנה שמות, פן אפספס חלילה מישהו). תודה שהחזרתם לניר עציון קצת תרבות, מפגשים חברתיים, אכפתיות, חגים וטכסים שנחגגים בכוחות פנימיים וחיצוניים. טוב לפגוש חברים מחייכים ונהנים.

בלי לפגוע באף אחד, אני רוצה להעלות למודעות של כולנו את המספר הרב של המדורות שהודלקו בתוך ניר עציון. יש לחשוב על הפגיעה האקולוגית באיכות הסביבה ולצמצם את מספר המדורות. את חג העצמאות אנו חוגגים ביחד, מגדול ועד קטן, ואין סיבה שלא נחגוג גם את ל"ג בעומר, החג הנחמד, ביחד. כמובן, שהנוער יכול להישאר עד אור הבוקר (ממילא המבוגרים והקטנים לא מחזיקים מעמד). לידיעת כולנו, למחרת דווח בתקשורת, שזיהום האוויר הגיע לפי 10 מאשר ביום אחר.

אני רוצה בכל זאת לסיים בנימה אופטימית ואוהבת, שירבו שמחות וחגיגות בתוך ביתנו ניר עציון, עם חיוך ואהבה גדולה.

מה יש באש? / לאה נאור

אני אוהב להסתכל
עמוק אל תוך המדורה
באש יש סוד. באש יש סוד
חשוב נורא.

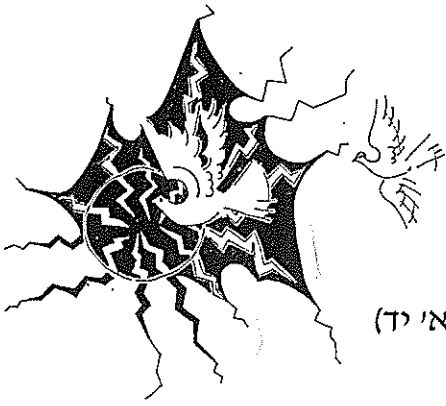
בעצם כל הלהבות
שצוחקות שם ורוקדות
הם חברות פיות טובות,
שבאו מן האגדות.

והגיצים השובבים,
עפים, קופצים ומתפזרים,
הם תינוקות של כוכבים
אשר ברחו מן ההורים.

ואם זורקים עלה לאש,
מה הוא לוחש, מה הוא לוחש?
על מה רוגזים שם העצים
ומי מעיף את הגיצים?

אני אוהב להסתכל
אל תוך האש ולנחש
את הסודות החשובים
שיש לאש.

מנעי קולך מבכי

לאה רוזנברג

"כח אמר ה' קול ברמה נשמע נהי בכי תמרורים

רחל מבכה על בניה מאנה להנחם על בניה כי איננו" (ירמיהו לא' יד)

סיפור על גלות וגאולה, לכבוד יום שחרור ירושלים ובית לחם

אהבה רבה אהבו היהודים בני העיר משהד¹ שבאיראן את עירם, גם ימים רבים אחרי שעזב אחרון היהודים את רחובותיה לא הפסיקו לדבר בשבחה עד כי נראה היה למראית עין שקיימו וקיבלו על עליהם בני העיר מצווה נוספת לתרי"ג, כל המרבה לספר בשבחה של משהד הרי זה משובח.

ולא פסק פיהם מלומר דברי הלל ושבח יומם וליל. זה משבח את מתיקות מימיה וזה מהלל את גודלם וטעמם של פירותיה. זה מדבר נכבדות בשבח חכמיה וחברו מהלל את יושר סותריה. זה מפזם את שירי משורריה וזה מדקלם את אמרות סופריה. ואף בנו דור הגאולה, שהורטנו ולידתנו בארץ ישראל ומעולם לא דרכה כף רגלנו במשהד, דבקה בנו אהבת משהד, ובחלומותינו הילכנו ברחובותיה שתינו את מימיה, והתענגנו על טובה.

אהבה זו שאהבו יהודי משהד את עירם הייתה רק מחמת עינם הטובה, כי העיר משהד לא השיבה להם אהבה.

עשרה ניסיונות התנסו יהודי משהד והקשה שבהם גזירת האניסות שירדה לעולם בערב פסח התקצ"ט (1839). לאחר טבח, בו עלו בסערה השמימה, ל"ו אנשים, נשים וטף קדושים וטהורים מאחינו בני ישראל, נאנסו היהודים לקבל על עצמם את דת השיעה. כאחיהם בגלויות ספרד ופורטוגל המשיכו היהודים לשמור על יהדותם בסתר.

קשים מאד חיי בני ישראל בכל ארצות גלותם, אך קשין שבעתיים חיי האנוסים. הכיצד ישמרו כשרות שבת וטהרת המשפחה מבלי שיתחייבו בכליה ח"ו. זכו ונתקיים בהם "הבא להיטהר מסייעין בידו" וה' אלוקי ישראל בכבודו ובעצמו סייע בעדם וטח את עיני רודפיהם.

הם קנו למראית עין בשר טריפה באיטליו מוסלמי, הכניסו אותו לביתם ואחר כך השליכו אותו לכלבים והחתולים. אחר כך הם קיימו שחיטה כשרה למהדרין בסתר והנשים שעייפו חוקי האסלם היו מחויבות להתעטף ברעלה החביאו את הבשר מתחת לרעלותיהן והעבירו אותו לכל חברי הקהילה. הם התפללו שחרית מנחה וערבית כל פעם במרתף אחר כדי להעלים עקבות מעיני המוסלמים. גם כאן היו הנשים עזר כנגדם והעבירו את ספרי התורה תחת רעלותיהן ממרתף למרתף. את נרות השבת הם הסוו בתאורת הבית. את החנויות בגטו היהודי פתחו גם בשבת והושיבו בפתחם ילדים שמשום מה לא הצליחו למכור דבר.

¹ משהד העיר השנייה בגודלה באיראן, שוכנת על גבול אפגניסטן. משהד מלשון שהיד, קדוש נחשבת לעיר קדושה לאיסלם בה נמצא קבר האימאם השישי אימם ריזא שר"י.

הנשים היהודיות הלכו לחמאם המוסלמי אך במרתפי הבתים בנו מקוואות טהרה כדמו"י שהוסו היטב. במקוואות לא היו אמצעי חימום ולא פעם נאלצו הנשים לטבול במים קפואים.

גם במיתתם זכו היהודים להיקבר בקבר ישראל. סובב הסיבות נתן בלב ראשי המוסלמים לאסור את קבורתם של הג'ידיים – המוסלמים החדשים, בבתי הקברות המוסלמיים בשל עברם הטמא כיהודים וכך המשיכו היהודים להיקבר בקבר ישראל.

בשנת התרל"ט (1879) כ - 40 שנה לאחר גזירת האניסות. נולד בן לאחת ממשפחות האנוסים במשהד ונקרא שמו בישמעאל, עבדל כרים. בטקס ברית המילה שנערך במרתף נקרא שמו בישראל מיכאל. עבדל כרים התוודע ליהדותו בגיל צעיר מאד כשהחל לשאול שאלות על מנהגים מוזרים בביתם. הוא הבין שישנם דברים שהשתיקה נאה להן ואסור לשאול יותר מדי.

עבדל כרים ניחן במתנת שמים. עוד בהיותו רך מאד בשנים קולו הערב היה לשם דבר במשהד. פרנסי העיר (האנוסים) שידלוהו שיאות לשיר באירועים מוסלמיים וגם במניינים המחתרתיים במרתף. כשהגיע למצוות מינוהו לחזן. כשהשאה ביקר במשהד הוא נבחר מכל נערי העיר לכתוב ולשיר שיר הלל לכבודו.

למרות היחס המזלזל לג'ידיים² התמנה עבדל כרים למואזין במסגד. מוסלמים מכל רחבי משהד והסביבה הגיעו לשמוע אותו מסלסל בקולו הערב. עבדל כרים סלסל בקולו כשפניו למכה אך ליבו וראשו היו במקום אחר לגמרי. פעם סיפר לו אביו על ארץ היהודים הרחוקה, ארץ שבה גרו היהודים אלפי שנים קודם לפני שהתחייבו בחובת גלות. ארץ העומדת בשיממונה ומצפה כמעט אלפיים שנה לשיבת בניה. יותר מכל חלם עבדל כרים שיוכל להסתובב כיהודי בגלוי ברחובותיה של העיר שסיפרו עליה שנטלה תשעה קבין של יופי, תשעה קבין של גבורה, העיר שאוירה מחכים ועושה כל ישראל חברים. ליבו בירושלים אך הוא במסגד של משהד.

החיים הכפולים לא מנעו מיהודי משהד לדקדק ביוחסין. הם נמנעו מלשאת ולהינשא למוסלמים ותיקים, קשרו קשרי שידוכין רק עם בנות הג'ידיים ועל פי רוב רק עם בנות משפחה שיחוסן היה גלוי וידוע כבר ביום היוולדן. כדי להימנע מקשרי נישואין עם המוסלמים הכריזו על כל תינוקת מעט מאד אחרי שיצאה לאוויר העולם בת פלוני לפלוני. עבדל כרים בא בקשרי שידוכין כשהיה בן 14, הכלה בת ה-5 הייתה גיווהר – לאה, בת דודו, שהתייתמה מאביה בגיל חודשיים. 4 שנים אחר כך נישאו. טקס האקעיד³ התקיים ברוב עם, ובהשתתפות שיחים מכל רחבי הממלכה. במשך שבעה ימים ולילות חגגה משהד את נישואי המואזין. את העופות לסעודות, שחט כדמו"י החתן בכבודו ובעצמו, לאחר שסיים לימודי שחיטה במחתרת. החופה נערכה בהיחבא במרתף בית אחי הכלה, בהשתתפות מניין אנשים מבני המשפחה.

בשנת התר"ס (1900) שתי משפחות אנוסים עשירות יזמו מסע עליה לרגל למקומות הקדושים לאסלם. הם עלו לרגל למכה ומדינה ומשם המשיכו להר הבית כעולי רגל מוסלמים. הם נפגשו עם החכם באשי, המתיקו עמו סוד והחליטו לגלות את יהדותם ולהישאר בירושלים. עבדל כרים רצה בכל מאודו להלוות אליהם אך לא עלה בידו.

² ג'ידי=חדש. ג'ידיים=מוסלמים חדשים, כינוי גנאי שהודבק ליהודים שהתאסלמו.
³ מעין חופה הנהוגה אצל השיעים באיראן.

כדרכם של יהודים רבים מאז חורבן בית המקדש, עסק עבדל כרים במסחר, ונדד כסוחר מוסלמי בין מדינות רבות "מהודו ועד כוש". איפת הצדק והין הצדק הפכוהו לסוחר מבוקש. ניסיונותיו להגיע לארץ ישראל לא עלו יפה אך הוא הצליח לעזוב את משהד ועבר עם אשתו וילדיו לרוסיה הצארית, בה התגוררה המשפחה כמשפחה יהודית כ7 שנים. כשהחלו לנשב רוחות מהפיכה חזרו אשתו והילדים למשהד, עבדל כרים נותר מאחור כדי לנסות לחסל את העסקים. הוא נחלץ בעור שיניו, לגופו גופיה בלבד, כשהוא מותיר אחריו רכוש וממון רב מאד. על הממון לא שם את ליבו, שממון בא והולך ואין ממון שבעולם היכול להחיות נפש, והוא בחסדי ה', את נפשו הציל.

במשהד חזר לחיות כיהודי אנוס ושב לטוות חלומות על ירושלים. עליה חלם ושמה לא בא. כמה שנים אחר כך עבדל כרים חלה בפוליו, כל גופו שותק ורק בעמל רב ובעזרת כוח הרצון הוא חזר לעמוד על רגליו.

רק בשנת 1951 כשלוש שנים לאחר הקמת מדינת ישראל זכה עבדל כרים - מיכאל להגשים את חלומו, לעלות לארץ ישראל ולהשתכן בירושלים. מסוחר עשיר ומואזין רם מעלה הוא הפך לעולה חדש החי בבדונים ובצריפים במעברת מקור חיים, ואחר כך בדירת שיכון זעירה בקטמונים. גודל הבית ותנאי החיים התגמדו לעומת הזכות הגדולה שנפלה בחלקו לחיות כיהודי בגלוי בעיר שהיהודים חלמו עליה במשך אלפי שנים. החיים בירושלים מילאו אותו שמחה רבה מאד. רק דבר אחד העיב על שמחתו, שריד בית מקדשנו וקברי האבות והאימהות היו בידיים זרות ועל יהודים נאסר לבקר שם וקל וחומר לא להתפלל. הוא הצטער על כך ימים רבים, עד שיום אחד בא אליו חברו בהצעה שקשה היה לו לסרב לה. הוא הציע לו לחדש ימיו כקדם כאנוס, לחבוש טורבן ולהתלוות אליו לקבר רחל, ששכן במרחק של כ- 3 שעות הליכה מביתם בקטמונים. הם הסתירו את התכנית מחשש עינא בישא, אך בעיקר מחשש שבניהם, ששרתו בצה"ל, ינסו לסקל את תכניתם מחשש לשלומם. הם החליטו לבצע את התכנית בתקופת טבת ולהברית את הגבול בחסות הקור והחשיכה.

עבדל כרים- מיכאל, סבי מצד אמי נעצר ע"י חיילי צה"ל, ולא הצליח להגיע באותו לילה לקבר רחל, גם לא אחר כך. הוא נפטר בטבת תשט"ז כ- 11 שנים לפני שחרור ירושלים ובית לחם.

סבא, מי יגלה עפר מעיניך לראות את נכדיך, ניניך וחימשיך מגשימים את חלומותיך.

נכדתך, נינך וחימשך, חיים בירושלים כיהודים בגלוי, נכדתך ושישה מניניך מתגוררים באפרתה בואכה בית לחם, נינתך ושתי בנותיה מתגוררות בכרמי צור בואכה חברון.

" כה אמר ה' מנעי קולך מבכי ועיניך מדמעה כי יש שכר לפעולתך...ושבו מארץ אויב ויש תקווה לאחריתך.. ושבנו בנים לגבולם" (ירמיהו לא' טו' -טז')

מעט על הרב אהרון ליכטנשטיין ז"ל

תלמידו - דב קליין

מורי ורבי הרב אהרון ליכטנשטיין ז"ל היה עבורי דמות מופת.
תכונותיו הבולטות היו אמת וענווה.
הרב לא היה מנהיג במובן הקלאסי של המלה.
דרכו לא היתה הטפת מוסר לאחרים.
כפיה לא היתה מצויה אצלו בלקסיקון.
הוראותיו הצטמצמו לחוג תלמידיו, וגם זאת בצניעות.
בפעמים המעטות בהן שינה מסדר הלו"ז בישיבה, ראה צורך להסביר את השינוי,
ואף התנצל על אי הנוחות בפני התלמידים.
חינוך, אהבת תורה ולימוד תורה. אלו היו עיקר פעילויותיו. למקומות אלו הוא שאף
להגיע.
כך נהג במשך עשרות שנות כהונתו בישיבה.
הרב עמיטל נהג לדרוש בשבח מידת האמת, הבאה לדי ביטוי בפסוק "וטהר ליבנו
לעבדך באמת". הרב ליכטנשטיין – בהתנהגותו – היווה נוכחות חיה לאמת זו.
הרב לא פרץ לתודעה הציבורית.
השפעתו הורגשה בעולם הישיבות, שם הכירו והעריכו את גדלותו וגאונותו. ספריו
מצויים אף בישיבות החולקות על השקפת עולמו, ומתנגדות לדרכו הדתית
והפוליטית.

ברוך דיין האמת!

תנחומים

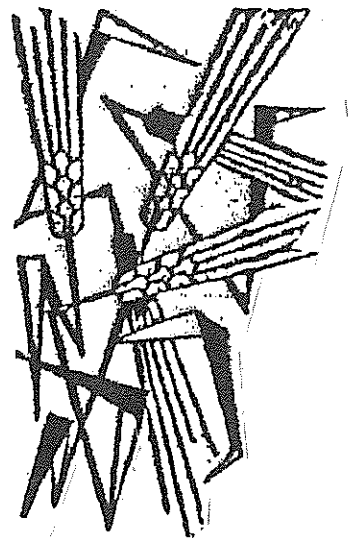
לדני חרמון

ולכל המשפחה

תנחומים במות
אמך

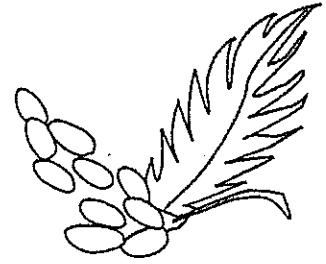
אדית אסתר חרמון

עם שאר אבלי ציון וירושלים תנחמו!

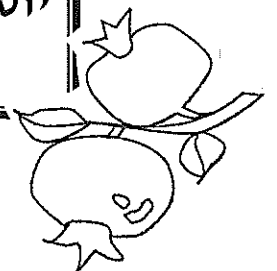
לזיכרון

- י"ז באייר תשנ"ג	צילה גרפונקל ז"ל
- כ' באייר תשנ"ג	מיכל טל ז"ל
- י"ג באייר תשנ"ו	חיה מיכאלי ז"ל
- ז' באייר תשנ"ז	יוסף שהם ז"ל
- י"ד באייר תשנ"ז	יאיר שהם ז"ל
- ט' באייר תשס"ז	פנינה בן סירא ז"ל
- ד' באייר תשע"א	רחל לוין (בקרמן) ז"ל
- י' באייר תשע"ב	לאה בן ארי ז"ל
- י"ד אייר תשע"ג	ברוריה גלד ז"ל
- כ"ב אייר תשע"ג	בנימין בר-חן ז"ל

חללי כפר עציון הי"ד שנפלו בקרבות תש"ח

= י"ד בסיון תשי"ד	משה פריד ז"ל
= ט"ז בסיון תשמ"ב	גד אברהם רז (רייסמן) הי"ד
= י"ז בסיון תשנ"ג	טובה שטייר ז"ל
= י"ח סיון תשס"ג	נעם לייבוביץ הי"ד
= ט' בסיון תשנ"ו	בנימין וולף ז"ל
= כ"ח בסיון תשס"ו	שרה קלוש ז"ל
= ז' סיון תשע"ב	יהושע רייך ז"ל
= י"ג סיון תשע"ד	אורי יונתן ברמן ז"ל
= כ"ד סיון תשע"ד	אליהו (אלי) פריד ז"ל
= כ"ו סיון תשע"ד	יוסף (ג'ו) בקרמן ז"ל

הסיפור בקצרה של כרם הזיתים העתיק בניר עציון

יאיר בן סירא

לפני כארבע שנים, במסגרת הפעילות החינוכית של **חוות שיח** (העמותה שניהלה את פינת החי במשך 3 שנים) ביקשנו למסוק את כרם הזיתים של ניר עציון. הצענו להנהלת המשק לקיים מסיק קהילתי-חינוכי: לשתף את תושבי ניר עציון והסביבה, לקיים פעילות חינוכית עם בתי הספר השונים שעבדנו איתם וכמובן למסוק את הכרם. מוסדות המשק נענו בחיוב וכמובטח הכרם נמסק בעזרת בני משק, משפחות וילדים, כל משפחה מהמשק קיבלה בקבוק שמן זית ובנוסף העמותה קיימה את פעילותה החינוכית בכרם.

בנקודה זו בסיפור חשוב לעצור רגע ולהסביר כמה דברים על כרמי זיתים על מנת שהקורא יקבל תמונה בהירה יותר בנוגע למלאכה העתיקה. מלבד עונת המסיק הנמשכת בד"כ מספר שבועות בתחילת הסתיו, קיים הטיפול השנתי השוטף הכולל מספר פעולות בסיסיות בהם **גיזום** העץ והורדת חזירים (הענפים הקטנים היוצאים מבסיס הגזע), **קלטור** הקרקע ו**זיבולה**. הטיפול השוטף בכרם משפר את תנובת הפרי ואיכותו, מקל על מלאכת המסיק ומשבח את הקרקע.

כאשר ניגשנו לראשונה למסוק ראינו כי במרוצת השנים חלק גדול מהפעולות הבסיסיות האמורות לא נעשו (או נעשו בצורה חלקית) בכרם. העצים, שלא נגזמו במשך מספר שנים, גבהו מאוד וענפיהם נעשו סבוכים, כך שנדרשו מאמצים רבים (וסולמות מאד גבוהים) בכדי להגיע לפרי. הקרקע לא זובלה ולא קולטרה באופן סדיר ובנוסף נתקלנו במזיקים כמו זבוב הזית שפגעו בפירות העץ ובעליו. בצד הצפוני של הכרם המצב היה חמור יותר ולכן נאלצנו לוותר מלכתחילה על המסיקה בחלקות ההר. מאוחר יותר למדנו כי ב-19 השנים שקדמו למסיק, הכרם ניתן למשפחה מדאליית אל כרמל שמסקה אותו בכל שנה וביצעה רק חלק מהטיפול הבסיסי השוטף. ככלל, ענף הזיתים בארץ אינו עסק רווחי במיוחד ובניר עציון (עד כמה שהבנו) מעולם לא ניסו להביא את הכרם לרמת ייצור מסחרית או עסקית. הרושם הכללי שקיבלנו בנוגע לכרם העתיק שהוא לא כ"כ מעניין אף אחד הן מבחינה כלכלית, הן מבחינה חינוכית-קהילתית.

על כן, עם תום המסיק פנינו שנית להנהלת המשק והצענו לדאוג לטיפול הכרם ואחזקתו השוטפת. הרפת נרתמה לעזור והציעה לפזר זבל סביב העצים, השגנו גוזם מקצועי אך מסיבות לא לגמרי ברורות היוזמה שלנו נדחתה או התבטלה.

שנה חלפה לה אך לא אמרנו נואש, הפעם אלעד ארז לקח על עצמו את האחריות וארגן מסיק למופת. כמו בשנה הראשונה, גם הפעם חברי המשק ותושביו הוזמנו לקחת חלק במלאכת הפקת השמן, בתי ספר שונים מן האזור קיימו פעילויות חינוכיות, הגיעו מתנדבים והוקם מאהל מיוחד לקליטת המשתתפים בשטח המסיק. העבודה בפועל נעשתה על ידי בני משק וגם התנובה הייתה נאה: מתוך מאה עצים בצד הדרומי הפקנו 5 וחצי טון זיתים ואלף ליטר שמן זית סורי משובח.

בתום המסיק, הגשנו פעם נוספת (הפעם בכתב) בקשה ללקיחת אחריות שוטפת על הכרם המוזנח ולטפל בו חינוך לרווחת העצים העתיקים והקהילה. על הבקשה חתמו כעשרה בני משק שהשתתפו במסיקים האחרונים. לאחר מספר שבועות ללא מענה פנינו למרכז המשק בכדי לקבל תשובה ושוב נענינו ללא הסבר או נימוק בתשובה שלילית.

שנה לאחר מכן הייתה שנה בלי זיתים, בגידול זיתים קיימת סירוגיות ובאותה שנה הכרם נח וגם אנחנו.

כעת אנחנו מגיעים לשנת המסיק הרביעית החותמת את סיפורנו. מספר חודשים לפני המסיק האחרון (שהסתיים לפני מספר חודשים) פנינו פעם נוספת למשק על מנת לברר האם ניתן לקיים מסיק קהילתי גם השנה. לאחר מספר שבועות ללא תשובה ברורה נודע לנו במקרה כי האחריות על הכרם עברה לידי של איש פרטי מעין-הוד. מאד הופתענו לגלות כי פעם נוספת בחרו במשק לא לשתף אותנו בנעשה ולהעביר את הטיפול בכרם לאדם חיצוני ולא לבני המשק. בלית ברירה ומתוך רצוננו להמשיך לקיים את העבודה בכרם, פנינו לאותו אדם וביקשנו ממנו רשות למסוק את הזיתים שלנו. למזלנו בקשתינו נענתה בחיוב ובזכות כוונתו הטובה עלה בידינו לקיים את המסיק גם השנה.

בתום המסיק לא פנינו למוסדות המשק, הייתה תחושה שכבר אין טעם. במקום זאת החלטנו להביא את הסיפור, כפי שחווינו אותו מנקודת ראותנו לכלל חברי המשק.

אחרית דבר

החתומים על מכתב זה רובם ככולם בני משק שגדלו והתחנכו על בסיס ערכיו. מגיל צעיר השתתפנו ב"עבודות החובה" ובגיוסים בענפים השונים, לקחנו חלק בעבודות החקלאיות במסגרת הרפת, הגד"ש, המפעל ועוד. לימדתם אותנו עבודות ידיים מהי ועבודת אדמה מהי, חשוב מכך נתתם לנו לגדול עם תחושת שייכות עמוקה למקום ולבית שלנו.

מייסדי המשק- הסבים והסבתות שלנו- קיבלו את השטחים עליהם אנו יושבים כיום מהמדינה במטרה להקים התיישבות חקלאית בכרמל. כך הם עשו ובבוא העת העבירו את מפעל חייהם לממשיכיהם, זו התנועה הטבעית, מאב לבן, מאב לבן וכן הלאה.

ברור שכיום המצב שונה וחשוב להבהיר כי אין בכוונת הדברים האמורים לבוא בטענות זכאות כלשהן כלפי המשק. לא ביקשנו להתקבל לחברות, לא ביקשנו להיות שותפים בענפי המשק ולא ביקשנו זכויות כלשהן מתוקף היותנו בני המקום. בסך הכול הצענו לקיים פעילות קהילתית- חינוכית שתחבר בין הקהילה בניר עציון, בני המשק והזיתים שלהם ובמקביל תעניק טיפול ראוי לכרם.

גילם המופלג של חלק מעצי הזית בכרם מוערך במאות רבות של שנים, הם ניטעו שם הרבה לפנינו וכנראה יישארו שם עוד הרבה אחרינו. לכם נותר לשאול את עצמכם: כאשר מלאכתכם תסתיים (עוד שנים ארוכות ורבות אי"ה) למי תרצו להעביר את עמלכם ומורשתכם, לאנשים זרים שלא גדלו וצמחו בניר עציון או לבניכם?

חתומים

• מרדכי ליאון	• כרמל רסל
• דוד כהן	• אלעד ארז
• הראל ויצמן	• ינון מאור
• אלחנן ורחל בן סירא	• כרמל ורווית רז
• דפנה רז	• שחר כהן
• דוד רוזנברג	

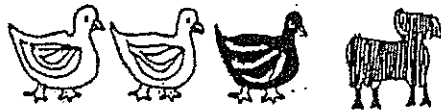
מטע הזיתים של ניר-עציון

נחמיה רסל

יאיר בן סירא העביר לי את סיפור הזיתים והייתי רוצה על בסיסו להדגיש מספר נקודות:

- א. לעץ הזית ביהדות ובישראליות יש יחס מיוחד, כמעט של קדושה. אצלנו, בניר עציון יש חשיבות נוספת שכן כל חברינו ובנינו שנפטרו נחים בין עצי הזית ולכן ההתייחסות אליהם צריכה להיות שונה מאשר סתם עסק כלכלי איזוטרי. יתרה מזאת, הזיתים הללו נטעו לפני שנים רבות ע"י ערביי הכפר עין-חוד ומתוקף הנסיבות של מלחמת השחרור ב 1948 חולקו שטחי הזיתים בינינו לבין עין-הוד. לתפיסתי, היחס למטע שלא אנחנו נטענו צריך להיות שונה מענף רגיל, ושיהיה ברור: אין לי מחשבה שצריך להחזיר את המטע לבעליו הקודמים, אך ההתייחסות צריכה להיות הרבה יותר מתחשבת, מעין "לעובדה ולשומרה", ואילו אנו, ברגל גסה, שנים רבות לא טיפלנו במטע ו"הופתענו" שהיבול נמוך (אני שמח שרפי כהן לקח על עצמו לאחרונה לטפל ביתר אכפתיות ומקצועיות במטע).
- לאור כל שנאמר, לענ"ד, האפשרות שבני משק צעירים ייקחו על עצמם את הטיפול במטע והמסיק תוך שיתוף פעולה עם הקהילה, נראה לי מתאים ככפפה ליד (גם אם "נפסיד" כסף), וכמובן בהנחה שהם מסוגלים לבצע זאת. חלוקת בקבוק שמן זית לכל משפחה בתום המסיק או כל מעשה חסד אחד ברווחי המטע, נראים לי ראויים. אגב, נתינת בקבוק שמן זית למשפחות שכנינו בעין-חוד נראה מעשה הוגן ויתרמו בניית אמון ויחסי שכנות טובה.
- נ.ב.
- באם תעלה השאלה: "מדוע לא עשית זאת כשהיית בתפקיד?" – אז
 - א. הגיל עושה משהו בחשיבה.
 - ב. לא היו אז בני משק צעירים שהציעו לקחת על עצמם את הטיפול במטע.
 - ג. בשנים האחרונות אני מביע את דעתי זו בהנהלה הכלכלית/והחקלאית של המשק – לצערי, ללא הצלחה יתרה.

חנוכת פינת החי החדשה

פינת החי שכנה שנים רבות בדיר הכבשים הישן. היא הוקמה ע"י הנוער של ניר עציון, בזמנו, ביזמתם ובידיהם. מאז עברה פינת החי תקופות שונות, תקופות בהם הייתה פעילות רבה של הילדים והנוער, תורנויות האכלה, חוגי טבע, וטיפול בחיות, היו תקופות של עבודה עם תלמידי בית הספר היסודי שלנו ועם תלמידי ימין אורד הסמוכה, תקופה שפינת החי הפכה ל"עמותת שיח" ותקופה שפסקה להיות כזו ועוד... והיו תקופות פחות טובות, בהן לא הייתה כלל פעילות נוער בפינת החי והיא הוחזקה רק כדי לשמור על הקיים.

במשך כל השנים ילדי הגנים התמידו ולא פסקו לבקר בה מדי שבוע ולקבל שיעור מיגאל. אך, פינת החי שרדה ועמדה על תילה שנים רבות. היא שרדה גם את הרחבת הרפת שהקיפה אותה סביב סביב.

לאחרונה, חמדה הרפת את חלקת פינת החי, להקמת סככת רפת נוספת וקיום פינת החי עמד בספק.

סוף דבר: הרפת מימנה את הקמת פינת החי החדשה, עליה ניצח יגאל.

פינת החי החדשה קמה והייתה, סככת הרפת עדיין לא.

בט"ו בשבט האחרון נחגגה פתיחת פינת החי החדשה, הכוללת שטח מקורה מתחת לאולם הספורט, ושטח פתוח בין אולם הספורט למסגרייה.

בחגיגת הפתיחה נאמרו ע"י יגאל רון הדברים הבאים:

שלום לכולם וחג שמח!

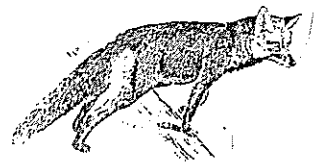
אני אפתח בתודות. תודה לכל מי שהצביע באסיפת החברים שהתקיימה לפני שנה, בעד המשך קיום פינת חי בניר עציון. זה לא היה מובן מאלינו...

אפילו אני התלבטתי קשות ואין זה סוד שהרי אמרתי לא פעם: "פינת חי במשק זה דבר (מקום) חשוב ויקר (תרתי משמע...) לכל אחד ואחת מאתנו ובעיקר לילדינו ולנכדינו, הן מבחינה חינוכית בתחומים שונים, והן מבחינה לימודית, וגם אפילו סתם גאוות יחידה שגם לנו יש משהו שאפשר להתגאות בו. כך גם הייתה פינת החי שלנו בעבר. אבל אם לא מנצלים אותה לכל מה שנאמר לעיל, חבל על הזמן ועל הכסף". על כך הייתה התלבטותי לפני שנה ואף לפני...

היום, כשאני רואה את התוצאה ובעיקר את הפוטנציאל הגלום כאן במקום הזה, אני יכול להגיד תודה. תודה נוספת, כמובן, לרפת "ניר בכרמל" שהסכימה לממן את הבנייה החדשה. תודה גם לכל אלו שתמכו במהלך הזה. תודה לרוני רדו ודני מוסקוביץ שעזרו לתכנן את המקום הזה והשקיעו בתכנון ובליוי לא מעט זמן. תודה נוספת לכל המקצוענים - קבלנים, אמנים ובעלי מלאכה מבחוץ ומפנים, מסגריה, נגריה, חשמליה, אנשי הבניין (מקווה שלא שכחתי אף אחד...), שהקימו את המקום במו ידיהם וגאלו את המקום המוזנח הזה ששימש במשך שנים רבות כמחסן גרוטאות. תודה נוספת לאיל בני ומשה בן שלום שחירף את גופו על קידוש האמו. אפילו לשרירים המסוקסים של משה קשה היה להשתלט על ציפור העונה לשם אמו, ומסתבר שיש לה כוח של קרנף ובעיטות של סוס, ממש דינוזאור...

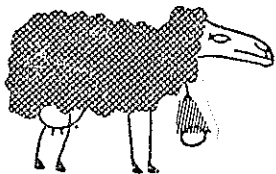
סייון

תודה אחרונה ומיוחדת לאשתי, נירה היקרה, ולשאר בני משפחתי שתמכו בי גם בשעות הקשות ובמצבי הרוח השונים והמיוחדים שליוו אותי במשך כל התהליך הזה. עכשיו מותר לגלות שכל התהליך והפרויקט הזה היה עבורי לא פשוט והיה כרוך ברגשות מעורבים. אני מלווה את פינת החי שנים רבות והמקום הזה היה חשוב לי ויקר. לא קל לעזוב אותו אחרי כל כך הרבה שנים. בשנים האחרונות קצת ניתקתי עצמי מהמקום כדי לפנות מקום לאחרים, לצעירים ונמרצים. ההתחלה שלהם הייתה מבטיחה ביותר. ההמשך פחות והסוף עוד יותר פחות... אבל מכאן כולנו צריכים להסתכל קדימה.

המקום הקודם (למי שלא יודע - דיר הצאן של משק ניר עציון שנסגר בסוף שנות ה-60 של המאה הקודמת) ככל שהיה יפה ומקסים, כבר, איך לומר, "אבד עליו הכלח". הכלובים היו ישנים מאוד, גגות האסבסט ועוד... עם כל הקסם שהיה בו – טוב שכך קרה ורפת ניר בכרמל חשקה במקום להקים שם רפת נוספת, ובכך עזרה להקים את המקום הזה. אמנם קטן יותר, פחות חיות, אך עם פוטנציאל לא פחות ואולי יותר מקודמו. כולם מוזמנים להפית במקום הזה רוח חיים ולהביא אותו למימוש ולשימוש אופטימלי ומקסימלי ככל שרק הדמיון יעלה, בתחום החינוך, הלמידה, הטיפול וההנאה ואפילו סתם בשביל הכיף.

היום אנחנו עושים חנוכת בית. בד"כ עושים חנוכת בית אחרי שמסיימים את הבנייה ונכנסים לגור. אנחנו החלטנו לעשות היום, בט"ו בשבט, חנוכת בית אפילו שעדיין לא סיימנו את הבנייה ולא כל החיות עבור לגור. מניסיוני הקצר בענף הבנייה – אף פעם לא מסיימים לבנות וגם כשמסיימים, כביכול, מתחילים לשפץ, לשנות ולהרחיב. אז כך גם אנחנו ננהג בפינת החי. נשאף לסיים בהקדם ואז נתחיל לשפץ ולהרחיב... השמים, ובעיקר הכסף הם הגבול!!

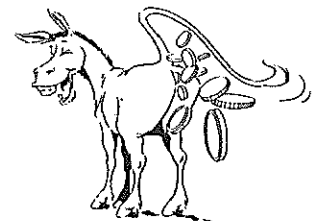
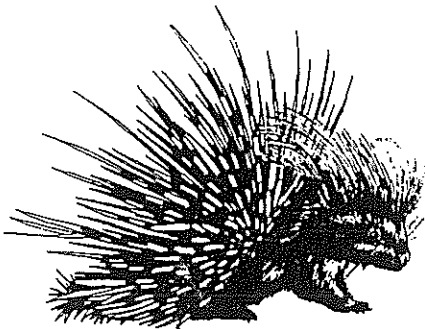
"ייהיה רצון שנפיק מהמקום הזה את המרב שאפשר..."

אפשר לומר "מעז יצא מתוק"

ובמקרה שלנו "מעז יצא מתוק..."

כמעט שכחתי, אבל לא, איך אפשר לשכוח... תודה מראש לירדנה גיבלי שמי שלא מכיר אותה עוד, יכיר בע"ה. אלופת חוגי הטבע בארץ! אז תודה לירדנה שהתנדבה להעביר את הפעילות היום ונקווה שהיא תמשיך עם פעילויות וחוגים כאן במקום הזה...

בהצלחה ובהנאה לכולם!

חינוך

"האני מאמין" של מערכת הגיל הרך בנר עזיון:

מתוך הודעת ווטסאפ ששלחה רחל פרייר – רכזת מערכת הגיל הרך.

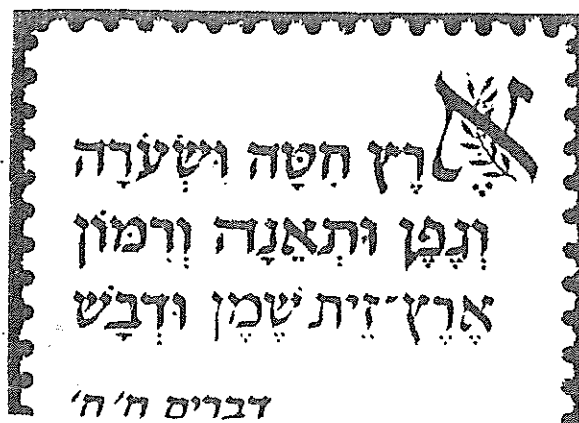
מערכת הגיל הרך בנר עזיון אחראית לכל הילדים מלידה עד המעבר לבית הספר. המערכת עובדת באופן מקצועי עם תכנית עבודה חינוכית, צוות קבוע ואמין שמקבל הדרכה, השתלמויות, טיפול בסוגיות הקשורות לסדר היום, להורים לילדים ולצוותים.

מטרתנו להמשיך ולהוביל את הצוות לטובת ילדי והורי המערכת.

התוכנית החינוכית שלנו היא הוליסטית, הרואה את הילדים כבני אדם שלמים ומתייחסת למגוון תחומי חייהם. גישה זו משפיעה גם על התפיסה הארגונית והתרבותית.

אנחנו מאמינים בעבודה מערכתית שרואה כל יחידה כחלק ממערכת רחבה יותר, כך שכל יחידה משפיעה על היחידות האחרות ועל המערכת השלמה וגם ההיפך. על מנת לתת את המענה הטוב והנכון לילדים ולהורים חשוב לנו לטפח את הקשרים בין היחידות, לקיים שיחות עם המובילות והדרכות לצוותים. הצוות יכול לבוא ולהתייעץ על סוגיות שונות וכן אנו מקיימים מפגש חודשי למובילות עם יועצת חינוכית.

חשוב לנו לתת מענה חינוכי לצורכי הילדים, להיות כתובת להורים ולצוות ולהמשיך להצמיח את מערכת הגיל הרך של נר עזיון ביחד עם כל השותפים.

תודה!

תודה בשמי ובשם החברים למיכל ויעלי שמפעילות את מועדון הוותיק, מועדון שפועל פעם בשבוע ובו אנו נפגשים לתכניות מגוונות.

רוב ההרצאות ניתנות ע"י חברי משק, שיחה עם הרב, טיולים, סרטים וארוחות משותפות בראשי חודשים.

אנו נהנים לבוא, להיפגש עם החברים. לצערנו הרב, נפטרו מספר חברים שנהגו לבוא, יהי זכרם ברוך!

אחרי החגים המועדון חזר לפעילות. שמענו הרצאה מעניינת על גידול הבנות מיהודה רוזנברג.

לאחרונה ביקרנו במתחם "חאן יותם".

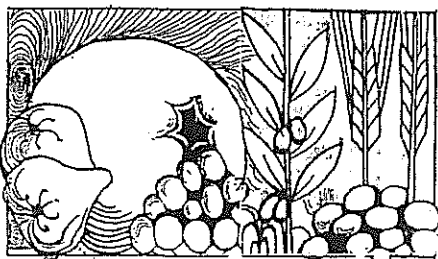
התרשמנו מהביקור במקום. ניר סיפר בצורה מעניינת על הפעילויות השונות המתקיימות שם. ישר כח לכל העוסקים במלאכה.

ושוב תודה בשם כולנו.

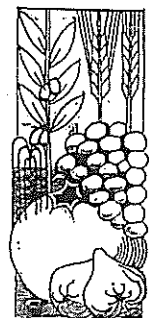
יהודית בקרמן

ח ג

ניבים דוברים אלי יזרעינו
במענית לבב:
ויום יגיע והיינו
לשבלי זהב.

וילד רך יבוא אליך
פרחי דגן לביר,
והלך דל במלילותיך
רעבונו ישביר.

חריש, חורש וזרע, זורע
במענית הלב,
ובואו בואו זר ורע
לחג קציר קרב.
רחל

666 עיסו

מתכון
מאכל חפאון

גלילת גבינה

א. 1/2 חב' גבינה לבנה – למרוח על מגבת חלקה, לשים בתבנית מלבנית ולהכניס למקרר לפחות ל- 6 שעות.

ב. 2 חופנים בזיליקום (עלים טריים)

100 גר' צנוברים

100 גר' אגוזי מלך

3 כפות שמן זית

2 כפות חומץ

3 שיני שום קלופות

מלח, פלפל שחור.

לרסק הכל במגימיקס.

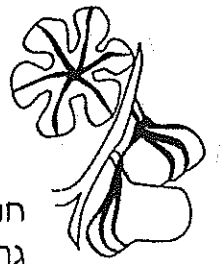
ג. לאחר שהגבינה "התייבשה" מפזרים פפריקה מתוקה ועל זה מורחים את עיסת הבזיליקום.

מגלגלים לרולדה, מפזרים מלמעלה פלפל שחור ופפריקה.

בתאבון!

סינון

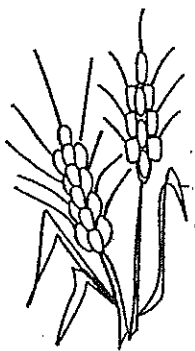

חודשים רבים עברו מאז יצא הגיליון האחרון של "בניר". עומס עבודה ולימודים גרם לנו להרפות מהרצון להוציא עלון, וגם אתם לא ממש כתבתם...

עלון הוא יצירה של רבים ולכן עצוב לנו להיווכח, שלמרות עונת היובש הארוכה, לא באה קריאה מהשטח: "הבו לנו עלון!"

ימים רבים עברו, חורף גשום שהמטיר כמויות יפות של מים, אביב הפכפך שכיסה את ההרים בשטיח ססגוני וכבר הקיץ מראה אותותיו בימי שרב ראשונים. ואצלנו בניר עציון, מה השתנה?

בהתערבות עו"ד מירון הכהן, רשם האגודות השיתופיות, מונה לביר עציון ועד הנהלה (מזכירות) המורכב ברובו מאנשים מבחוץ. חברי המשק בחרו באופן דמוקרטי שלושה נציגים: נחמיה רסל, רפי כהן וחיים ארז. ארבעת החברים האחרים התמנו ע"י הרשם, והם: גדעון טלטש מנהל הקהילה, ניר מינצר יו"ר ועד ההנהלה, לאה שלם ואמיתי פורת.

בשיחת חברים שהתקיימה באולם "נוף כרמל" הודו הנבחרים החדשים למנהלי הקהילה הקודמים ולחברי המזכירות היוצאת על עבודתם המסורה בתקופה קשה. כמו כן, הציגו גדעון וניר את עצמם ואת עשייתם בעבר וכוונותיהם לעתיד. בין השאר הם התחייבו ליצור שקיפות וזאת באמצעות דפי מידע המופצים בתאי הדואר. לוועד ההנהלה, איחולי הצלחה.

הצורק של רפת "ניר בכרמל" להתרחק הצמיד את קיומה של פנית החי הקדמת סכנת סכנה. מלחמתו של יאאל רון ככונה לו נאה פרי, וקט"ו בשבט התקיימה פתיחה חגיגית של פנית החי החדשה המאוקמת מתחת לאולם הספורט והחורשה מתחתיו. הילדים והוריהם נהנו מסיור והיכרות עם המתחם החדש, הפעלה לילדים עם ירדנה ג'יבלי וכיבוד כרוח החם. נקווה, שפנית החי תשם לימי הלוהר שלה כבעבר, ותהווה אוקד משיכה ומרכז לפעילות לימודית וחלוצית.

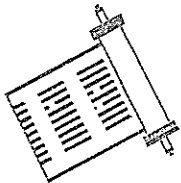
חנוכת לולי העופות החדשים היוותה, אף היא סיבה למסיבה. הציבור הוזמן להתארח בחלל הלול החדש. הנקי והמצוחצח. ולהתענג על סעודה חגיגית. בה הגישו בין השאר גם...עוף. מה שמביא אותנו לשאלה הידועה: "לולן אוהב עופות?" ברכות לדני בלכמן וליוני גריידי להרחבת הממלכה. ואיחולים להמשך הישגים מצוינים ברמה הארצית כפי שעשו עד כה.

חג השבועות בפתח, אבל ראוי להזכיר את החגים שחלפו ואת הפריחה התרבותית שנלוותה עליהם. נהנינו בחודשים האחרונים ממסיבות עליזות והשתתפנו בטכסים מרגשים שהופקו, כולם, על ידי חברי ותושבי המקום למענו ובשילנו.

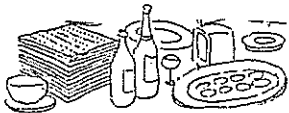

חג פורים נחוג כמסורת המקובלת. נושא המסיבה למבוגרים היה "קרקס", הכיבוד כיד המלך ופרסים חולקו לתחפושות המושקעות. שוק פורים התקיים השנה, לדאבון הלב, בתוך האולם ולא בחוץ בגלל מזג האוויר הסגרירי - אך היה שמח כתמיד. את משלוחי המנות הקהילתיים ארזו השנה נערים אוטיסטים ומתנדבים בחאן יותם.

היסטוריה נרשמה כאשר חבורת נשים נמרצת קיימה, לראשונה אצלנו, קריאת מגילת אסתר כהלכתה לנשים. נקווה, שחידוש זה ישתרש במקומנו ויהפוך אף הוא למסורת. לנשים שאזרו אומץ וחילקו ביניהן את קריאת פרקי המגילה, הידד!

בשנת ה-50 לניר עציון וכמה שנים לאחריה, קיימנו אפיית מצות עבודת יד ברוב עם. אחר כך דעכה היוזמה והתנור, שנבנה במיוחד למטרה זו, נדחק לקרן זוית. לקראת חג הפסח השנה עברה מפה לאוזן השמועה, שיש עדיין כאלה בינינו הממשיכים באפיית המצות כיוזמה פרטית. מדוע, בעצם, להשאיר מצווה זו למעטים ולא לידע ולשמח את הרבים ע"י אפיית מצות כאן, במשק, כמקודם?

טכס יום השואה והגבורה, שאורגן ע"י מיכל חרמון ויהודית כץ, הפגיש אותנו באמצעות הסרט "נקמת לרנר" עם הסיפור המשפחתי המצמרר של רוני לרנר, המתחקה על עקבות רוצחיהם האכזריים של בני משפחתו. אף שבמשך השנים נחשפנו לעדויות מטלטלות מתקופת השואה, היה בסיפור משפחת לרנר שניצחה בידי פולנים אנטישמיים, משהו מועזע במיוחד.

במועצה האזורית מתקיימת סדנא לבני הדור השני לשואה, שתעובד בחמשך למחזה בדומה לזה שהשתתפו בו בזמנו חברינו עמליה זוהר וזאב רייסמן. בסדנא נטלים חלק מיכל חרמון, נירה רון וחיים ארז.

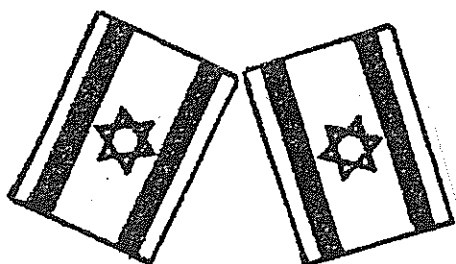
הטכס יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל ולנפגעי פעולות האיבה, היה אולם "נוף כרמל" מלא וצפוף ככל מי שבאו, מקרוב ומרחוק, להתייחד עם זכר חללי המסק. לרשימת הנפגעים הארוכה נוסף השנה שמו של בן המסק צודד בן סירא ז"ל, שנהרג בצנה במבצע "צוק איתן" בקיץ האחרון. מח"ט חטיבת הנח"ל, הממ"ד של צודד וקצין הנפגעים כיבדו את הטכס בנוכחותם. הממ"ד קישר בדבריו את מורשת ניר צציון כלזכר לכפר צציון עם מלחמות ישראל ועם דמותו של צודד, שוויתר על חופשת השחרור וחזר ללחום עם חייליו.

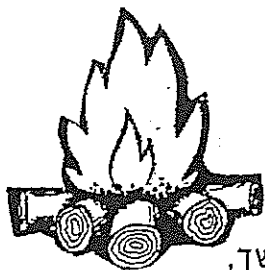
את הטכס המרש ארגנו ציקי דר, לילך שטיינברג וחלי ברנשטיין. התאונות, המילים, הנאניה והסירה של בנות המקום מיטיבות הזמר, שליוו את הטכס, השאירו את כולנו בצינייט דואצות.

יום העצמאות ה-67 למדינת ישראל ציין גם 65 שנים לניר עציון. למרות ההתארגנות של הרגע האחרון היו אירועי יום עצמאות שמחים ומושקעים במיוחד. רוב רובה של הקהילה נטל חלק בארוחה המשותפת בערב החג, אם בריקוד ובשירה, אם בהשתתפות פעילה בחידון היסטורי בנושא תולדות המשק ואם כמשתתפים במערכונים ובסרטים. את דבר היום נשא השנה יורם מאור, שדיבר על האתגרים הניצבים בפנינו לשנים הקרובות. המערכונים בכיכובם של חנה בן ארי, מנחם יעקבי ויוסי עדן, שעורבבו בהם נוסטלגיה עם עקיצות אקטואליות והשיר "דיינו", שנכתבו לו מילים במיוחד לערב זה סחפו את הקהל, שנשאר ברובו עד לסיום התוכנית.

יום העצמאות אכזב במזג אוויר גשום. הטיול המתוכנן בוטל ופיקניק יום העצמאות עבר מהדשא אל אולם "נוף כרמל". אולם מעז יצא מתוק. דווקא הדחיסות וההסתופפות בצוותא, הולידו אינטימיות ואחוזה של מעגלים חברתיים בגילאים שונים. ארוחת צהריים "על האש" (אמיתית!!), כפי שהבטיחו המארגנים) השביעה את הקיבה, ואמן הטלפתיה רונן קמרן אתגר את המוח. בסיכום, ציינו המארגנים בסיפוק שהיה כדאי. הרבה אנשים היו שותפים לאירועי החג ולא ניתן למנות את כולם. ובכל זאת מגיעה תודה מיוחדת לחנה בן ארי, יוסי עדן, ניר שער ואדרת לקסנר מלאי המרץ והבלתי נלאים.

לא התאוששנו מיום העצמאות וכבר הגיע ל"ג בעומר באירוע ארוך ומתמשך, שראשיתו בשעות אחר הצהריים וסופו בשעת לילה מאוחרת. ילדים והורים נהנו ממעגל מתופפים ומאפיית פיתות במגרש הספורט שבלב המשק. שירה בציבור, קריוקי וארוחה עשירה משכו למדורה גם את הקהל היותר בוגר. הילדים ובני הנוער חגגו במדורות משלהם. היה חם, טעים ועליז.

ערב יום ירושלים נחגג במוצאי שבת בחפילת ערבית והבדלה חגיגיים. המשמח, שנוחר לאחר פירוק צריף חדר האוכל, אירח ערב שירי ירושלים ואת סיפוריהם של יהודית בקרמן בת ירושלים ושמעון חג'בי שנמנה על משחררי העיר במלחמת ששת הימים. הכיבוד כלל עוגות וקיגלים ביתיים טעימים ושתייה חמה. למחרת יצאו בני הנוער לריקוד הדגלים המסורתי בירושלים.

יוזמה חדשה ומרובה של חנה נווה ורבקה לאויץ החזירה לחיים את השיצור הנשי, שהתכנס בבית צ'יפי רותם ז"ל. השיצור מתקיים אחת לחודש בשבת "מארכיט" ואמור להיצרק בכל פעם בבית אחר. בפעילות הראשונות שהתארחו בביתה החדש של חנה ובבית משפחת לאויץ לימדה רבקה. השיצור האחרון התארח בבית מ'רי בן סירא ומאידת השיצור הייתה הפעם תמי וייל.

"מטיילים בשביל" הינה קבוצת צעירים הצועדת בשביל ישראל לזכרם של נופלי מבצע "צוק איתן". ביום שני ה- 18.5 צעדה הקבוצה במזג אוויר שרבי בקטע שבין צומת שפייה ועד לחניון נחל אורן כשהליכתה מוקדשת לזכרו של עודד בן סירא ז"ל. הציבור הוזמן ליטל חלק בצעידה ולהיות שותף להנצחתו של עודד.

ביום שלישי שלמחרת, ראש חודש סיון, הרצה הרב אבי גיטר, רב היישוב עפרה וראש מועצת החמ"ד במסגרת סדרת ההרצאות לזכרו של עודד בנושא: "עשרת הדיברות בין לוחות ראשונים ללוחות שניים".

סינון

חגיגת שבועות נקבעה ליום רביעי ב' בסיון. בתוכנית סיור בלול החדש וליטוף אפרוחים, הרקדה וארוחת פיצות מאפה בית. אף שהדברים נכתבים לפני האירוע, איך לא נברך על המרץ וההתלהבות? מי זה אמר ש"יש בנר עציון משבר חברתי"? מי שלא בא לאירועים ולא ראה אווירה של "ביחד", התרוממות רוח באירועים משותפים של הקהילה, התנדבויות מכל הלב והמון מצב רוח טוב. יבורכו כל העושים במלאכה.

ביוזמת הוצדה למניעת הטרידות מניחות תתקיים ביום שישי, 26.5, באולם "נוף כרמל" הרצאתה של האב' דב' ארוס מנהלת מרכז ת.ה.ל - מרכז סיוע לנשים וילדים מהמגזר הדתי. בחלק הראשון תספר המרצה על מרכז הסיוע וחלק השני תדבר על זיהוי והתערבות במקרי הטרידות מניחות ותקופת ילדים ופניית סביבה מוסנת לילדינו. הציבור מוזמן!

במהלך החורף נקלטה אצלנו משפחת גלזר. אם המשפחה היא דניאלה קאופמן מימין אורד, שהייתה עם אחיה ואחותה בחברת הילדים במשק, האב אלעד והילדים אריאלה ומתן, שנולד כבר בנר עציון. משפחת גלזר גרה בבית משפחת בן ארי ז"ל. ברוכים הבאים וקליטה נעימה.

בקיץ, אי"ה, תגיע אלינו משפחת סיסמר: רעות לוביץ' חוזרת לנר עציון עם בן זוגה נעמן (מקיבוץ לביא) ובניהם ענר ונדב. המשפחה, המתגוררת כרגע בפתח תקווה, תגור בדירת יונה ויצחק בן סירא ז"ל (במקום משפחת חומט שנסעה לחו"ל). אנו שמחים עם החלטתם ומחכים להם.

לעומת זאת, לא תגיע אלינו בסופו של דבר משפחת כפיר מעין הוד מסיבותיה שלה. בית רוזנברג, שיועד לה, יישמר למדריך החדש ולמשפחתו המתעתדים להגיע אלינו בקיץ.

אף שאנו עומדים כבר בעיצומו של חודש מאי עדיין מבליחים פה ושם ימי גשם כמו זה שהפתיע אותנו במטח עז בשבוע שעבר. בסיומה של עונת גשמים ברוכה ניתן לסכם כי ירדו אצלנו 698.9 מ"מ גשם, לעומת 332.6 אשתקד. "ותן טל ומטר לברכה".

התנצלות: המערכת מבקשת להתנצל על פרסום מוטעה בגיליון האחרון של "בנר" לגבי מדריכי הנוער המתחלפים. יאיר עמיצור אמנם סיים את תפקידו (ועם זאת הופיע עם בני טיפוחיו בשירה ונגינה באירועי יום העצמאות), אך מחליפו לא יהיה לבסוף יונתן לייזרסון. אנו מבקשות להתנצל אם מישהו נפגע מהפרסום השגוי. נשמח לקבל דיווחים שוטפים ממרכזי הוועדות השונות על פעילותן כדי שטעות מסוג זה לא תישנה.

יִגְדִּילְךָ יְיָ אֱלֹהֶיךָ

כִּי ה' אֱלֹהֶיךָ מְבִיאָךְ אֶל אֶרֶץ טוֹבָה, אֶרֶץ נְחָלֵי מַיִם, צִנּוֹת וְתַהֲלֹמֹת יִצְאִים בְּבִקְעָה וּבְקָר. אֶרֶץ חֹסֶה וְשֹׁעֵרָה וְגִבּוֹר וְתַאֲנָה וְרִמּוֹן. אֶרֶץ-זֵית שֶׁמֶן וְדִבְשׁ.

אֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא בְּמִסְכָּנֹת תֹּאכֹל-בָּהּ לֶחֶם לֹא-תִחַסֵּר כֹּל בָּהּ, אֶרֶץ אֲשֶׁר אֲבִיָּהּ בְּרוּל וּמִתְרַרֶּה תִּתְחַלֵּב נְחֹשֶׁת. וְאַבְלֹת וְשִׁבְעָה, וּבְרִכַּת אֵת ה' אֱלֹהֶיךָ עַל הָאֶרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר נָתַן-לָךְ. (דְּבָרִים ח' י"ג).

וְהָאֶרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ, אֶרֶץ הָרִים וּבְקָעֹת, לְמִטַּר הַשָּׁמַיִם תִּשְׁתַּחֲוֶה-לָּהֶם. אֶרֶץ אֲשֶׁר-ה' אֱלֹהֶיךָ דָּרַשׁ אֶתָּה תָּמִיד, עֵינֶיךָ ה' אֱלֹהֶיךָ בָּהּ מֵרָאשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית שָׁנָה. (דְּבָרִים י"א י"א-י"ב).

וְאַתָּה-לֵךְ אֶרֶץ חֲמֻדָּה, נְחֹלֶת זָבִי. (דְּבָרִים י"ב י"ט).